

REMISSVAR

2021-04-19

Socialdepartementet S2021/03267

s.remissvar@regeringskansliet.se

andrea.larsson@regeringskansliet.se

Fortsatt giltighet av covid-19-lagen och lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En viktig aspekt i detta arbete är att förbättra dialogen och samförståndet i gränslandet mellan en företagares vardag och svensk myndighetsutövning. I stor utsträckning tenderar småföretagare att vara den svagare parten beträffande regelverk och tillämpning av desamma, vilket förstärker upplevelsen av orättvisa villkor, ökat regelkrångel och en negativ attityd till företagande från myndigheternas sida.

Det är väl att regeringen tar smittspridningen av corona-viruset på allvar, men det skulle vara klädsamt ifall man tog samhällets aktörer på allvar. Förlängning av Lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen föreslås fortsätta gälla efter sista september 2021, alltså om 5 månader. Trots denna goda framförhållning lämnas endast 13 dagar för att kommentera förslagen så att de blir mer verklighetsanpassade. I promemorian syns inte några tecken på justeringar utifrån den massiva kritik och förslag till verklighetsanpassning som framförts vid remissbehandlingen av de bägge förslagens tidigare hantering. Det skulle varit klädsamt ifall regeringen tagit till sig av kritiken från de som tvingas verka under dessa regelverk för att därigenom skapa legitimitet och följsamhet till reglerna. Vidare saknas förslag på hur verksamheter som drabbas av restriktionerna ska kunna kompenseras så att de inte drabbas alltför hårt för något de inte kan beskylldas för.

Att det skulle handla om *träffsäkra regler* finns det olika uppfattningar om. Enligt Folkhälso-myndigheten har serveringsställen skött sig väl och ingen betydande smittspridning har skett där. Att virus ska spridas mer vid ett kafébord för att det ligger i en gallerias öppna del än om det finns separat ingång kan väl ingen människa tro på? Genom nedstängning av alla serveringsställen 20³⁰ skapar onödigt trängsel och risk för smittspridning just där och då. Att utifrån befintlig kunskap ange att förslagen *framstår som väl avvägd* utan någon som helst motivation eller grund skapar tyvärr inte trovärdighet åt förslagen.

Promemorian anger att reglerna *möjliggör betydande inskränkningar av människors grundläggande fri- och rättigheter*. I detta ligger naturligtvis ett stort ansvar, i synnerhet för äganderätt och näringsfrihet. Att promemorian konstaterar att det kan bli *ekonomiska konsekvenser* är bra, men bättre hade varit att man redan i detta skede också lagt fast hur företag ska kunna kompenseras av staten vid begränsningar i näringsfriheten och möjligheten att bruka sin egendom. Av det senaste årets hantering framstår statens fagra löften om stöd som alltmer ihåliga. Senfärdiga och tvetydiga beslut från regeringen har följts av ytterst långsam och byråkratisk hantering av i synnerhet Tillväxtverket.

Konsekvenser

När det kommer till konsekvenser av reglerna så hänvisas detta till propositionerna från 2020-06-04 och 2021-01-04. Har ingen ny information om konsekvenser för mindre företag kommit regeringen till del sedan dess? I propositionen avseende serveringsställen anges att *förväntas förslaget inte leda till större ekonomiska konsekvenser för företagen än enligt det regelverk som redan gäller*. Här hänvisas till att *Regeringen har vidtagit en rad åtgärder för att mildra de negativa konsekvenserna av virusutbrottet för svenska företag. Exempel på åtgärder som har vidtagits är sänkta arbetsgivaravgifter och slopat sjuklöneansvar*. Sänkningen av arbetsgivaravgifter var tillfällig och gäller inte längre. Slopat sjuklöneansvar kompenserar på intet vis begränsade öppettiders resultat i minskad omsättning.

När det gäller den tillfälliga covid-lagen så finns det i propositionen inga konsekvenser för företag över huvud taget. Här lyfts enbart hur offentliga aktörer kan påverkas, men efter den nu långa period med covid-19 borde regeringen begripit att företag, i synnerhet de minsta, drabbats oerhört hårt av restriktionerna. Att såväl omställningsstöd som korttidsstöd visat sig ha orimligt långa handläggnings-tider försvårar för många småföretag och minskar chanser för dessas överlevnad.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund

Erik Sjölander